

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1880.

Kolozsvár, szerda, június 16

Tizedik évfolyam.

VALAMI TÁRSADALMUNKBÓL.

I.

A fennebbi czim alatt közelebből közzéadott cikksorozatunkat aval tisztele meg br. Bánffy Ádám ur, az erdélyi főnemesség ifjú generációjának ezen egyik legtisztelietreméltóbb alakja, a fáradhatatlan főúri iparos, ki művészi törekvéseivel s ritka önszorgalmával beillik példányképek bármely társadalmi osztály előtt, mondjuk e tetőtől-talpig derék férfi azzal tisztelte meg elmékedéseinket, hogy azokat a „M. P.“ hasábjain jóindulata megbeszélés tárgyává tette.

A nemzeti közéletnek nézetünk szerint csak egyik ága él és mozog a politikában, a másik amannál még fontosabb része a társadalomban fejlődik és forr, s valóban egy oly nagy mértékben politizáló nemzetnek, mint a miénk, nagy érdeke olykor társadalmi betegségeivel is komolyan foglalkozni, s ezért vesszük mi is örömmel fel a javítani-vágy által vezérelt tárgyalagos megbeszélésnek a nemes báró ur által tovább vitt fonalát. Gyógyítsuk a sebet, a mennyire a toll ilyen bajokat gyógyíthat, buzdítsuk az irányadó köröket mozgásra, mert ha ők nem segítenek rajtunk, e földön más senki sem segít, a nemzetek nem hivatottak magukhoz orvosokat recipiet írni, hanem önmaguk vannak reá kényszerítve, hogy saját betegségeikből magukat kigyógyítsák, különben belevesznek.

Korábbi cikkeinkben rámutattunk arra a megdőbentől társadalmi semmittevésre, mely lábrakapott egész Erdélyben, de különösen annak korábban annyira tevékeny, oly sok és nagy társadalmi alkotásokkal méltán dicsekvő központján, Kolozsvárra; hangsúlyoztuk, hogy ennek a nagy mértékben uralkodó kasztizellem, a társadalmi erők széttöltöttsége, az eddig vezérként szereplő arisztokrátiának teljes félrevonultsága képezi okát. Javaslottuk tehát a kasztizellemszülte különböző kolozsvári kaszinók egyesítését, s mintegy felszólítottuk az arisztokrátiát, hogy lépjen ki apathiajából.

Ezzel szemben a nemes báró ur maga is kaszinóink egyesítését szép eszmének és helyes javaslatnak tartja, melyet minden habozás nélkül aláír, kivételre nézve pedig a következőket ajánlja: „Irássuk be magunkat az erdélyi nemzeti kaszinó tagjai közé minél többen, mentől számosabban, egyesítsük itt a tudományt, hazafiságot, világlátottságot, intelligenciát, legyünk együtt, együttesen azon közvélemény megalkotói, melynek

A KELET TÁRCZÁJA.

Anyja és leánya.

REGÉNY.

Írta:

Bentzon Th.

Harmadik rész.

(Folytatás.)

XIII.

Villardné lemondott anyai jogairól, ezt Georgette kénytelen volt tudomásul venni: eltűntek tőle, hogy átadja helyét Thymeralnak, kezei közé adták e levelet, melyet első indulatromában messze eldobott magától, félve teljesen felfogni értelmét, de mely így a magányban, távol minden idegen befolyástól, ismét és ismét átolvasva, mindinkább inkább meghatotta elméjét. S esodáltság! a Pál emléke tova tűzve folyton és mindig, kész visszatérni ismét neheztelés és keserűség, de bánkódás érzetének is kísértésében, most elodáztatlanul vegyített új és szívet nem tartó aggodalmi közé, melyeknek Dannemasse úr volt tárgyuk.

Ugy tetszett Georgettenek, maga sem tudta miért, hogy e két férfi ügye egygyé van forradva; hogy egyfelől ez atya, kit még nem ismer, de ki oly sok év óta várja őt, hogy a jegyes, kit viszont látni nem remélt többé, most egyesülten hívják őt magukhoz, míg más részről anyja hidegen, határozott szavak-

megvalósítására csakis az egymással karöltve járó közös erők képesek; de ne keressük e tárgyban is erdélyi arisztokrátiának a hibát.

Nemcsak ebből, hanem a báró urnak egész felszólalásából azon öröndetes tény következtetjük, hogy az erdélyi arisztokrátiában igenis megvan a hajlandóság, sőt szükségét érzik, hogy „tanár urakkal, magasabb rangú hivatalnokokkal érintkezzenek“, szóval, hogy uri kaszinó és kolozsvári kör egy testületet képezzenek. Csakhogy — ugymond a báró ur — „hogy mehessem be erdélyi arisztokrátiánk a „kolozsvári kör“ helyiségeibe? hisz ott is akadhatnak oly egyének, kik a mágnást nézik görbe szemmel, kik vele nem szeretnek egy tából enni: az okkal-öknélküli való kárhóztatásokat meg kellett már mai időben az arisztokrátiának szoknia.“

Hát ez bizony csak azt tanusítja, hogy mind a két fél felöltözik kísértetnek, hogy megszalaszzák egymást, s egyik azt hiszi, hogy a másik akarja megijeszteni őt. Ha pedig történetesen egy asztalhoz kerülnek, a legjobb barátoknak, egymás iránt jó indulattal viseltető feleknek ismernék fel magukat. Ha azonban mindakettő a csillagok utját választja magának, s folyton kerülgetik egymást, sohasem fognak összetalálkozni.

Ha az erdélyi arisztokrácia aláírja azt, a mit a nemes báró ur kijelentett, akkor semmi sem áll útjában azon páratlan kasztizellem megszüntetésének, mely nálunk a társadalom amugy is csekély erőit szétforgácsolja. Egyetemi tanár, ügyvéd, hivatalnok magára nézve sohasem tekinti megkisebbitőnek, ha tudnivaló, hazafias szellemű arisztokratákkal beszélhet meg országos, városi, társadalmi és politikai kérdéseket. Az arisztokrátiát a történelem helyezte a társadalom élére, sok nagy férfiak elévülhetetlen érdemeiért szerzett magának a haza iránt, templomaink, tanodáink, országos intézeteink leginkább az ők alapítványából állanak fen és virágoznak, bizonyos mérvű kegyeletet tehát nem tagadhat meg magában a mi társadalmunknak legalább, egyetlen osztálya sem a nagy ősök utódai iránt. Ha tehát komoly és őszinte a közeledési szándék, annak nem az a módja, hogy a polgári osztály iratkozzék be az uri kaszinóba, mert ezt minden polgár a maga részéről a felsőbb körökre való tolatásnak, felfelé való kapaszkodásnak tartaná, s azon meggyőződésben élne, hogy ezt az arisztokrácia sem nézné más-ként. Ez a módja tehát a közeledésnek határozottan nem vihető keresztül, s erd-

kal mond le róla s tagadja meg gyermekét. Hanem mit e gyermek nem birt átérteni, az azon erkölcsi kinszenvedés természete volt, mit ez ép oly boldogtalan, mint vétkes nő állott ki folyton. Igaz, hogy miután beleegyezett a Georgettől való elválásba, Villardné szorosabban csatlakozott Thymeralhoz, mint valaha, azt vélve, hogy ez bódítólag fog hatni reá, mire nagy szüksége volt, hogy ily áldozatot elviselhesse, de csakhamar éreznie kellett, hogy a szerelmi mámor ideje elmúlt. E szerelem, melyet utolsó menedékkül akart használni, mely különös kiváltságoknál fogva, mire büszke is volt sajgó bánata között, mindaddig kikerülte a közös törvényt, az érzelmei köznap hullámzását, mindazt, mi rendesen megölője szokott lenni az ilyen viszonyoknak, e változatlan szerelem, melyet az idő sem meg nem viselt, sem ki nem hűtött, mely még most is dacolt a világ ítéleteivel, mely nem ismert semmi olynemű únatkozást, mit az évek szoktak előidézni, ez ábrándokban még mindig oly gazdag szerelem, melyet a nő szépsége folyton igazolt, az események veszős következtetése által enyészetre volt elítelve. Hasznaltan igyekezett Thymeral mindent pótolni egymaga: az üresség, melyet a Georgette eltávozása hagyott maga után, naponta nagyobb lett s mind érezhetőbbé vált; hasznaltan ismételte magában Villardné szünetlenül, hogy Thymeral oldala mellett nem érez semmi hiányt: teljes öntudatával birt annak, hogy ajkai valótlanságot mondanak még

ményre sohasem fog vezetni. Mig ellenben, ha az arisztokrácia ad kifejezést annak, hogy a báró ur szavaival élve: „szerecsét“ talál a tanár urakkal és magasabb hivatalnokokkal való érintkezésben, akkor e szerencse becsét magára nézve is minden polgárember sokra fogja becsülni.

Az úri kaszinó tagsági díjainak leszállítása sem volna könnyen kivihető akként, ha az a kolozsvári kör tagjainak egyenkénti ájtóvetelét várná, mert az egyes belépőre azért hosszú időn keresztül csak magas lenne a tagsági díj, hanem az „úri kaszinónak“ kellene egyesülésre szólítania fel a „kolozsvári kört“, s akkor egyszerre minden kérdés gyökeresen meg volna oldható. Ez egyetlen és csálhatatlan módja Kolozsvárra az arisztokrácia és polgári osztály közeledésének, s az iránt egy perczig sem foroghatna fenn kétség, hogy a kolozsvári kör ilyen felszólítást csak megtiszteltetésnek tartana magára nézve, s örömmel nyujtaná kezét az egyesülésre.

Ide hasson tehát a nemes báró úr hathatós befolyásával, s ha az arisztokrácia nem akarja magát külön magasabban álló, elszigetelt osztálynak tartani, ezen ténynyel a legszebb bizonyítékát adhatná annak, mennyire van áthatva a kor szellemétől.

— Báró Haymerle osztrák-magyar külügyminiszter válasza, melyvel a követek berlini értekezletére szóló meghívást elfogadta, a következő:

Bécs, 1880. jún. 7.

A császári ház és a külügyek alólított miniszterének szerencséje volt a maról keltezett jegyzéket megkapni, melyvel Reusz herceg, a német császár követe arról értesítette, hogy ő Felsőge kormányja, miután tudomást vett ama közleményekről, melyeket az angol külügyi államtitkár a görög-török határkérdés ügyében hozza, valamint a többi európai kabinetekhez intézett, melyeket minden kormány kedvezően fogadott — a hatalmaknak javasolja, hogy követik a berlini szerződés 24. cikkében megállapított közvetítés értelmében Berlinben június 16-án a végből gyűljenek össze, hogy ama feladattal foglalkozzanak, melyet kormányaik a nevezett cikk határozatai által magukra vállaltak.

Az alólított miniszternek van szerencséje a császári és királyi kormány nevében kijelenteni, hogy a javaslat minden pontjával egyetért s nem fog késmi ő felségének, a császár- s királynak berlini követét gr. Széchenyit megbízni, hogy az értekezleten részt vegyen.

Haymerle.

mikor lelkesültsége legmagasabb fokán áll is, melyet pedig kétségbeesett vágy- gyal szított mindig, hogy soha ki ne aludjék. Hanem szívők mélyében egyik sem csalta meg önmagát, s rettegve kérdezte magában:

— Mi fog történni holnap?

Georgette pedig bezárkozva Despreuxné növeldejébe, azt vélem, nem nagy hévvel dolgozott haláltlan feladatán. A vizsgára való előkészület a nő reá nézve, mi Penelopénak himzése hajdan, eszköz az időnyerésre, várakozásra, az elkerülhetetlen elodázására. Legkevésbé sem sietett tanulmányai végére érni, és mégis, midőn az első vizsga napja elérkezett, ki kelle állnia, s dicsőségesen ki is állta a próbát.

Ekkor egy kérdést kockáztattam, melyet anyja nem mert volna kiejteni előtte.

— Most, miután már célja el van érve, — szoltam, — vissza fog térni hozzánk?...

— Még két fokozaton kell áthaladnom, — felelt kitérőleg, — igaz, hogy a feladat egyik része be van fejezve, de most másikkhoz kell kezdenem.

— Kis tudós! — szoltam mosolyogva, — fogadjunk, hogy kitalálom titkos szándékát, mi abból áll, hogy ifjú lánykák számára növelést nyit vagy külföldre megy nevelőnek.

— Oh! — kiáltott fel a lányka, — ha ilyenmiféle becsvágy meg volna nekem valóban engedve! Ha szegény lennék! ha volna mehetségem, hogy miért hagyom

KÜLFÖLD.

Afranciai képviselőház a tegnapi ülésén Cassagnak ismét botrányt idézett elő. Interpellációja, melyet a kormányhoz intézett a legutóbbi mirandei és gersi választások ügyében, nagy közönséget vonzott a házba, Cassagnak beszédében a kormányt azzal vádolta, hogy csak akarat nélküli hivatalnokokat akar, de a megöfönkök mégis részt vesznek azon választásokban, és a hivatalos jelölések jobban virágoznak, mint valaha. (Ellentmondás és tetszés.) Cassagnak iratokat és leveleket mutat fel és elbeszéli, hogy őt Massenbe-ban: „Le Cassagnac-kal, vízbe vele“ kiáltásokkal fogadták s ő kényszerítve volt a városban át revolverrel kezében haladni, (Nevetés balról,) hogy lehetne tehát valamely választó biztos, ha az utca sem az? ha a császárság korát akarják folytatni hivatalos jelöltek felállításával, mondják ki nyíltan. (Nagy zaj balról; tetszés jobbról.) Constans bellügyminiszter a baloldal zajos helyeslései mellett válaszul Cassagnacnak. Cassagnac másodsor jutván szóhoz, kezdetét vette a botrány:

Cassagnak: A köztársaság nem tűnteti fel magát a jog hazájának, nem nemzeti kormány, és nem Franciaország kormányának, hanem mint egy győzelmes türedék kormánya áll előttünk. (Viharos tetszés jobbról, óriási zaj balról.) Gambetta: Sokat engedtem meg elmondani, de az utolsó szavak megengedhetlenek. A szónok ellen alkalmaznom kell a cenzurát. A jobb oldal viharos lármában tör ki. Cassagnak kezével nyugalomra inti barátait, de a személyes sértések megújulnak. Gambetta: Azt hiszik önök, hogy meg fogom engedni, hogy a köztársaságot és a minisztereket, kik a nemzet nevében ülnek itt, gyalázzák? (Viharos tetszés balról; tapok a karzatokon is.) De Feltre herceg közbeszól: Ti feltöltött magatokat! (Dühös felkiáltások: A cenzurát!) Maillet gróf: Gyalázatos! Gambetta: Mindkét ur később fog felelni. A jobboldal tapsol Cassagnaknak, de ez gyengé hangon a következőket mondja: Én már részeselettem a házszabályok minden bűntetésében, van tehát jogom szavaimat visszavonni és sajnálni azok elmondását. Gambetta (ünnepélyesen): Paul Grainer Cassagnac ur visszavonja szavait, ez becsületére válik! Kérem őt ne folytassa gyanúsításait és minthogy kijelenti, hogy előbbi szavait sajnálja, a dolog be van fejezve, Gambetta int Feltre hercegnek, hogy igazolja magát. Ez kezdetben nem akar beszélni, de Gambetta állhatatosan intget neki, végre a herceg kérdést tesz, hogy miért kell neki a cenzurát megkapni. Gambetta utal a herceg szavaira, mire ez kijelenti, hogy ő nem akart sérteni. Gambetta (kedélyes hangon). Akkor nincs ok a cenzurát kimondani. (Élénk derűltetés.) Gambetta: Maillet gróf, kit illetett a „gyalázatos“ szó? Maillet gróf: Nem volt személyhez inté-

el családomat, honomat, ha elvegyíthetnék az emberek, a nagy világ közé azon czéllal, hogy — miként ön mondja — magam keressem kényeremet, ez nagyon sokat egyszerűsítne a dologon! De minden ellenem fordul... minden... hasztalan keresem, merre induljak, nem találok az útát...

— Öreg barátja semmi hasznára sem lehet ebben?

A Despreuxné kis társalgójában beszélgettünk így ketten; a főnöknyitva hagyta a terrassera vezető ajtót a formázg kedvéért, hol alá s felsétált, de azért legkevésbé sem feszélyezte bizalmas együttlétünket. Georgette merőn nézett reám, pár perczig habozva hallgatott, s aztán félénk kérdő hangon így szolt:

— Emlékszik-e, midőn itt, e házban, mikor először beléptem ide, beszélt nekem atyámról... Gyakran gondoltam arra azóta, mit ön róla mondott, keményszívűség-e hibáiról... Állithatja-e nekem egész bizonyossággal, hogy akkor nem csalódtam ön őt illetőleg, hogy a dolgok úgy állnak valóban, miként ön akkor hitte... a mint vélem elhitette?

Nem feleltem. Georgette mélyen sohajtott. — Feleljen ön, kérem szépen, — tette hozzá, — világosítson fel a dolgok felől, ha teheti, ha tudja ön...

— Mit akarja, hogy feleljek, szegény gyermekem? — szoltam nagyon meghatva. — Kegyed azt kérdi: tudom-e? igen, tudom, hogy mi vitte azon határozatra: megvalni anyjától; tudom, hogy szíve küzd legdrágább érzései s a

Hirdetési díjak.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetésekét felvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10.) Rud. Mosse Publicistisches Bureau. Budapest: Haasenstein és Vogler hirdetés közz. irodája. Goldberger A. hirdetések felvételi irodája Budapeston Szerbtor 5. sz.

Nyilttéri cikkek

gármond sorá után 25 krajczár fizetendő.

ve. Gambetta: Ha ön kijelenti, hogy nem volt senkihez intézve, úgy az úgy be van fejezve és a cenzura elesik. (Derűltetés.) De mivel közbeszóltott, rendmentasimont önt. (Nagy derűltetés.) Ezután a nagy többség elfogadja az áttérést a napirendre.

A berlini konferencia, mint most jelentik, a külügyminiszteriumban s nem Bismarck herceg palotájában fog ülésezni. A résztvevők a következők lesznek: Ausztria-Magyarország részéről Széchenyi gróf nagykövet, műszaki küldött: Zwiedinek és Ripp ezredes. A német birodalom részéről: Hohenlohe herceg, műszaki küldött: Blume ezredes. Franciaország részéről: Saint-Vallier gr., nagykövet, műszaki küldött Perier ezredes. Olaszország részéről: Lauray gróf nagykövet, műszaki küldött Sironi tábornok. Oroszország részéről: Saburaw nagykövet, műszaki küldött Bobrowski ezredes. Anglia részéről: Russel lord nagykövet, műszaki küldött Simmons tábornok.

A képviselőház ülése június 14-én.

Az elnök bemutatja Kassa város feliratát, melyben a magyar képművészetet szellemi és anyagi támogatásban kéri részesíteni. Kiadatik a kérvényi bizottságnak.

Bemutatja továbbá a kassai kereskedelmi és iparkamara kérvényét, melyben a honvédelmi törvény revisiója alkalmával kimondatni kéri, hogy azon kereskedők s iparos segédek, kik a gimnázium, a real- és polgári iskola három első osztályát kielégítő sikerrel végezték, az egyéves önkéntesség jótételnyében részesüljenek. A véderő-bizottsághoz utasítatik.

Mudrony Soma Debreczen város III. választókertletében megválasztott országos képviselő bemutatja megbízó levelét. Az állandó igazoló bizottsághoz utasítatik.

A közmunka- és közlekedési miniszter átirathat értesíti a házat, hogy Szeged, Tápé és Algyő kérésére Kende Kanut országos képviselőt a szeged-percsorai társulat kormánybiztosává kinevezte, s egyúttal jelenti az elnök, hogy Kende Kanut képviselő távozási engedélyt kér. — Megadatik.

Helfy Ignác engedelmet kér, hogy kérdést intézhessen a bellügyminiszterhez. Ugy érteztül, hogy az ország több részében a választók összeírása...

Elnök megszakitja Helfyt, mert a házszabályok ellenére tétetnek e kérdés. Azért kéri a házat, engedje-e a kérdést.

Éles Henrik az ülés végére akarja megadni az engedelmet. Csernátony L. és Csánády Sándor felszólalásai után a ház megadja az engedelmet.

Helfy Ignác előadja, hogy hírek járnak, hogy a választók összeírása körül oly eljárások

kötelességérzet bizonytalan ösztöne között, melyet senkinek közülünk nincs joga tovább fürkészni... Isten, ki eddig is csak jól sággalt lelkebe, ezentúl is vezérelni fogja azt, remélem; én csakis szánni tudom kegyedet.

— Oh! — kiáltott fel Georgette — ön több jót okozott nekem szavaival, mintsem gondolnám!... Tehát ha könyeim folynak ön előtt, nem árulom el őt azzal, nem vádolom, ön érti, hogy mindenek dacára szeretem őt, és szükség esetén meg is győzheti őt erről.

— Kegyed jobban meg fogja győzni őt, mint én, — feleltem, atyai részvétellel törölve le az arcán végig gördülő könnyeket. — Mondja, mit szándékszik tenni? Itt nem maradhat örökre; gondolt-e már erre?

Előbb-utóbb valamire csak el kell hogy határozza magát...

— Igaz, — felelt a lányka elgondolkodva, s fejét szomorúan rázva. — Gondolkodom, kutatok... igyekszem időt nyerni... Ön azt mondta, hogy az isten tán meg fog segíteni.

Valóban az, ki a legelborultabb egen is a kellő perczben tud felragyogtatni egy reményságot, számára is felidézte az előre nem látott jelt, mely annyiszor vezérrel szolgált az igazaknak, megbadítván őket a fogságból, a rosznak süttetésétől, mely súlyosan nehezedett reájuk, a nélkül, hogy megérdemelnék.

(Folyt. köv.)

vannak folyamatban, melyek folytán sok jogos választó kiesik a választók névsorából. Minthogy föltételezi, hogy a kormányának ez nem célzata, mihen az a tapasztalat is megerősíti, hogy a jelen kormány alatt lefolyt két választás alatt a törvény minden tekintetben respectáltatott, kéri mit tud a kormány a választók összeírása körül most folyó eljárásról?

Tiszta Kálmán miniszterelnök: T. ház! Habár a t. képviselő ur nem interpelláció alakjában tette is kérdését, minthogy az lényegében mégis interpelláció, esetleg azt hiszem, teljes joggal használhatnám a házszabályok intézkedéseit és vehetném igénybe vele szemben, úgy mint h. interpellációt tett volna. Azonban a t. ház engedelmével bátor leszek pár szóval ezen kérdésre azonnal válaszolni. (Halljuk!)

En csak azért sajnálom, hogy a képviselő ur nem tudatta velem csak egy nappal előbb, hogy ezen kérdést tenni akarja, mert teljes szövegében kész lettem volna felolvasni azon egyetlen rendeletet, melyet kibocsátottam az összeírások megkezdése előtt; de biztosítom a képviselő urat, hogy abban semmi egyéb nem volt, mint felhívás a hatóságoknak, hogy főleg, mintán a jövő évben általános választások lesznek, nagy gondot tegyenek az összeírásokra, úgy, hogy a kinek törvényes joga van, ki ne maradjon, a kinek törvényes joga nincs, oda be ne jöjjön.

És ezzel én azt hiszem, hogy az összeírások körül ez irányban a teendőket a magam részéről befejeztem; mert én legalább azt tartom, hogy — a mi sajnós — ha történne néhol a választásoknál a census megállapításában hibák, vagy tévedések fordulnak elő, ezt orvosolni a reclamatio és utolsó sorban a curia útján lehet.

Mert én azt hiszem, hogy a kormányt igazán meg lehetne támadni akkor, ha az ő rendelkezésre akár csak egy ember is kihagyatnék a választók lajstromából, vagy csak egy ember is abba beiratnék. Menni kell a dolognak a törvény rendes útján; ha oly sajnós hibák történnek, ott van első sorban a helybeli reklamáló és utolsó sorban törvényeink szerint a királyi curia. Itt a belügyminiszternek törvényes teendője nincs és nem is lehet. (Élénk helyeslés jobboldal.)

Következett a mult ülésben elfogadott törvényjavaslatok harmadszori felolvasása. Ezek: a czukoradóról, a Dráva folyón építendő hidról, a 77. évi közúti tartozás fedezéséről, a 79. évi közúti költségekre fizetendő összegről, a telekjegyző-könyvek pótlásáról szóló törvényjavaslatok. A ház mindezeket végszerkezetükben is elfogadja és a főrendiháza küldi át hozzájárulás végett.

Tiszta Kálmán miniszterelnök nyolcz szentesített törvényezikket mutat be. Ezek: a hadmentességi díjról, a kereskedelmi és forgalmi viszonyoknak a német birodalommal további ideiglenes rendezése tárgyában 1880. ápr. 11-én létrejött egyezmény beczikkelyezéséről, a kikészítési forgalomnak a német vámterülettel 1881. jun. 30-ig leendő szabályozásáról, a honvédség részére Szegedon építendő kaszánya költség fedezéséről, a helyi érdekű vasutakról, a szamosvölgyi másodrendű vasut kiépítéséről s a nyitra-magytapolcsányi másodrendű vasut kiépítéséről s a gúznadokról szóló törvényezikkek.

Ezek kihirdetése után a ház elrendeli, hogy hasonló czéllal a főrendiháza küldessenek át. Targyalás alá vétetik az igazságügyi bizottság jelentése a gyámsági és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló törvényjavaslatról, mely a képviselőház által a kir. közjegyzők díjairól szóló javaslat 22. §-ának függőben hagyásával, előzetes tárgyalás végett a bizottsághoz utasított.

Emmer Kornél előadó kifejté az ügyek állását s kijelenti, hogy miután a bizottság tárgyalásaiban részt vett belügyminiszter kijelentette, hogy hajlandóbb a gyámsági és gondnoksági ügyek rendezését módosító javaslatot visszavonni, semhogy az abban, főleg a csekélyebb hagyatékokra nézve megszabott díjfölteletek fölemelésébe s a helyszínen való tárgyalás általános szabályának módosításába beleegyezzék: a bizottság mind a hagyatéki ügyek helyes elátásának, mind a közjegyzői intézmény érdekének szempontjából, észszerűbbnek véli, hogy a közjegyzők hagyatéki ügyekben alkalmaztatása mai rendszerének fenntartásával, a közjegyzők díjairól szóló javaslat 22. §-a fogadtassék el.

Tiszta Kálmán miniszterelnök a kérdés legegyszerűbb és leghelyesebb megoldását abban látja, ha az általa benyújtott javaslat helyett a 22. §-t fogadja el a ház.

A ház elfogadja a függőben maradt 22. §-t és a vele kapcsolatos hátralevő szakaszokat. A most már megszavazott javaslat a holnapi ülésben fog harmadszor felolvasatni.

Targyalás alá vétetik: a népszámlálásról szóló javaslat.

Baross Gábor előadó ajánlja annak elfogadását.

Mocsáry Lajos a következő határozati javaslatot nyújtja be: a törvényjavaslat a napirendről levétetvén, a miniszterium oda utasíttatik, hogy az összeírás lajstromokra nézve javaslatot terjesszen a képviselőház elé.

Baross Gábor előadó Mocsáry azon kívánságára, hogy a lajstromba vétessék föl a nemzetiség iránti kérdés, kijelenti, hogy a miniszter által benyújtott kérdőpontokon nem számolódik az iránt kérdést tenni, hanem csak a nyelv tudása iránt. A nemzetiség iránti kérdés csak agítáczióra adna alkalmat s igen sok ember, ha nem is tud magyarul, magyarnak fogja magát írni, a mint hogy magyar is, akár tud magyarul, akár nem. (Helyeslés.) — Egyáltalában nem akarja, hogy a miniszter keze megköttessék. A részletes intézkedések meghatározása csak megnehezítene a cél elérését.

Kéri a házat, hogy az ügy fontosságához képest mellőzze a határozati javaslatot és boesátkozzék a tárgyalás tárgyalásába. (Helyeslés jobboldal.)

Kemény Gábor b. miniszter helyesebbnek s okszerűbbnek tartja, ha nem csinálunk e kérdésből is nemzetiségi kérdést és egyszerűen az a kérdés intéztetik az ország lakóihoz, hogy hányan nevezik magukat magyar anyanyelvűeknek. — Az ügy sürgős lévén, kéri a házat, boesátkozzék a javaslat tárgyalásába és fogadja azt el. (Helyeslés a jobboldalon.)

Orbán Balázs elismeri a javaslat fontosságát és épen ezért kívánja, hogy azt el ne hamarkodják. Hibás intézkedés szerinte a nyelv iránt kérdést tenni, mert ennek az lesz az eredménye, hogy egy vagy két millióval kevesebbnek fogja, magyarságot feltüntetni, mert kik magukat testtelileg lelkeztill magyarnak vallják, nem tudva magyarul, nem fogják anyanyelvűnek vallhatni a magyar nyelvet. — Csatlakozik Mocsáry határozati javaslatához.

A ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja a részletes tárgyalás alapjául.

A 2. §-nál Hegedűs Sándor szólal fel. Igen helyesli a javaslat azon czélját, hogy számláló-lapok útján s egyszersmind házszám szerint is megtörténik a főlvetel, de ennek korolariuma a lakásfőlvetel. Ennél fogva úgy kívánja módosítani e §-t, hogy a lakóhelyek is főlvetessenek.

Baross Gábor előadó a módosítvány ellen, mely igazán kiegészíti a javaslatot, nem tesz kifogást.

Kemény Gábor b. miniszter maga ajánlja e módosítás elfogadását, mert eredetileg benn is volt a kormányjavaslatban. (Helyeslés.)

A ház a módosítást elfogadja, ugyszintén a törvényjavaslat hátralevő szakaszait minden észrevétel nélkül. A törvényjavaslat a holnapi ülésben fog harmadszor felolvasatni.

Az elnök erre főlfiggesszi az ülést 5 perczre. A szünet leteltével Tiszta Kálmán miniszterelnök válaszol Helfy, Hermann, Mocsáry és Gyurgyik interpellációikra. — A ház a választásokat tudomásul veszi. Az elnök az ülést a következő szavakkal zárja be: Mint méltóztátik tudni, az érdemleges ülések holnap befejeztetnek, mert érdemlegesen elintézendő tárgy több nem folszik a t. ház előtt. Szükséges lesz azonban még ezután is a mélt. főrendektől érkezendő üzenetek átvétele és a szentesített törvényezikkek kihirdetése végzett üléseket tartani, melyek azonban inkább csak formalitások lesznek.

En részéről az ülésben, mely az utolsó lesz, fogom szokásos elnöki előterjesztésemet megtenni. Kérem azonban már most a t. házat, méltóztassék engem főlhatalmazni arra, hogy a mai naptól kezdve a jövő ülésszak kezdetéig netalan beállandó képviselői üresedésekre nézve a szükséges törvényes intézkedéseket megtehessem. (Általános helyeslés.) Ha ezt is méltóztatnak megadni, jegyzőkönyvbe vétetik.

A holnapi ülések tárgya lesz a mai napon elfogadott két törvényjavaslatnak végleges megszavazása. A holnapi ülés véleményem szerint 11 órakor volna tartandó. (Helyeslés.) Az ülést bezárom (Élénk felkiáltások a ház minden oldaláról: éljen az elnök!)

Ülés vége 1 órakor

Valami a székely pucsról.

A „Pesti Hírlap“ ezen czímen egy hosszabb közleményt ír, melyen bizonyos hang keserű vonal végig, a csalódás hangja. A „székely puc“ története még eddig nem tarozik a nyilvánosság elé; minthogy azonban a „P. H.“ már lenyomatott róla egy cikket, mi sem tartózkodunk — mondja a „Nemere“ — azokból izlaltit il jegyetmást közölni.

Mik voltak tulajdonkép — írja a nevezett lap — a kezdeményezők által megoldandó föladatak? Előteremteni mindenk előtt a vállalat „alapítási“ költségeit; oly tökélt, mely pénzalakban semmiéle körülmények közt sem folyhat vissza az adományozók zsebébe. Aztán hivatkozott a koczkatartó vállalat számára. Konspirációt létesíteni — Magyarországon, abban az országban, hol konspiráció csak egy alakulhatna, ha ezéljút egy roulette bank föllállításá képezn.

Továbbá a fegyverek s egyáltalán a hadi fölszerelés beszerzéséről kellett gondoskodni. S nem csak beszerezni azt, hanem elszállítani „vásárúkat“, „gépekátrészek“ stb. gyanánt a székely

földre; félrevezetni az eladót, szállítót, vasuti hivatalnokot, polizeát. Meg aztán gondoskodni arról, hogy a tömérdek felszerelési tárgy biztos helyen, jó kezekben, feltűnés nélkül helyeztessék el. És végül szervezni kellett az expediciót díszes karát; megállapítani, kinek mi teendője lesz a gyűlhelyeken. Mindezekben kívül pedig fölfelet volt: hallgatni, hallgatni, és hallgatni; legnehezebb fölfelet a magyar emberre nézve!

Az utolsó napokig, azaz addig, míg a nem székely földön lakó vezetőknek s illetőleg részeseknek meg kellett volna jeleniük a gyűlhelyeken, azonban minden pompásan ment. Pedig a dolog hónapokig előfelet Bécsben és Budapesten gyakori tanácskozások folytak szállodákban, és magán házakban. Amott a „Hotel Imperiale“-ban, a hol azon excentrikus angol J. B. parlament tag lakott, ki a költségekből az oroszlaurezt födözte; emitt többnyire báró B. lakásán.

Az összegek, melyek a kalandos vállalatra fordítottak, soha sem lesznek megjelölhetők, mert sem azok, kik ezen összegeket adták, sem azok, kik azokat első kézből kapták, nyilatkozni nem fognak. — A kik adták, úgy adták, mint „fond perdant“ a kik kapták, rendelkezhetek a pénzzel, korlátlanul. — Annyi bizonyos, hogy a sok gyanúsítás dacára, mely egyeseket ért — s ily alkalmakkor a fáma ezer forintból huszszor-harmincszor annyit csinál — a pénz legnagyobb része rendeltetésének megfelelőleg fegyverek, töltények, fezek, lovak, nyerczek stb. bevásárlására és toborzási költségekre lett fordítva.

A fegyverek egy részének bevásárlása a bécsi arzenál szertárából, valóságos „coup de main“ volt: mesterfogás. — E fegyverek ugy vásároltattak meg, mintha azok Szerbia és Montenegro számára kezeltetnének. Hogy mily ügyesen lettek a fegyverek Bécsből a székely földre szállítva s ott részt az állomásokon, részt egyeseknél — a történet följelentés után — lefoglalva, az köztudomás.

A szervezés is, oly sikerrel folyt, hogy a gyűlékezés napján másfélszernyi valogatott csapat jelentet volna meg a román határhoz közeli gyűlhelyeken. Tisztelet-becsület a székelyföldre vezetőik organizmái képességének: e tekintetben nincs mit kifogásolni. Hanem csapatot szervezni — két különböző dolog. Már pedig a föbb állásokra kiszemelték „között“ voltak férfiak, kik különböző esatárokon derekasan megállták helyüket, hanem schol és semmi által sem bizonyították be, hogy értenek egy kombinált csapat vezetéséhez.

A vállalat czélja, az erdélyi határ szomszédságában, a Szereth folyó mentén, Jassy és Galacz közti vasuti vonalra sz oly mérvű megromlása volt, hogy az legjobb esetben is csak pár hét alatt legyen helyrehozható. Az egyedüli vasutvonalat, mely az oroszoknak akkor katonai erősbítések, lözser és élelem szállítására rendelkezésre állt, úgy kellett elpusztítani, hogy azon a forgalom hetekig szüneteljen. Csakis így lett volna elérhető az, hogy az orosz hadsereg megfosztassék hosszabb időre erősbítésektől és élelmi transportoktól s a legkellmetlenebb szituációba jussan a Duna mentén.

Minthogy a technika mai segédeszközeivel és nagy emberi munkaerő fölszámolásával a pálya földanyagán végrehívt rombolások — ha még oly jelentékenyek is — néhány nap alatt helyrehozhatók: a rombolásnak észszerűleg mindekelőtt a nehezen és csak hosszas munkával helyreállítható pályaojektumokra, tehát a hidakra és viaduktokra kellett volna kiterjeszkednie. E fölfelet azonban villangyors megjelenést, rendkívüli mozgékonyaságot és farszót menetek által nem zavarható akcióképességet igényelt volna a csapat, nagy ügyességet és minden esélyt megalatoló hadászati dispoziciókat a vezérlet részéről. Mindezen fölfeletek össztalálkozása mellett rendkívüli válhatott volna az expediciójuk sikere.

Volnak azonban a vérmesebb vezetőknek még merészebb tervet: föllázítani az orosz requiziciók és brutális kílágások által elkeserített oláh népet a muszkák ellen, kik Romániát ugy bántak, mint elfoglalt tartományt; folytatni a vasut épíztatása után a guerrilla-harcot mindaddig, míg az orosz hadsereg etapevonalá ellen intézett támadásról értesült törökök megtámadták és visszavetették volna az oroszokat a Duna románai partjára, hol aztán két füz közé került volna a megvert sereg.

Mindez azonban csak indítványozva volt, de nem elhatározva. A döntő dispoziciók egyáltalán a vezetők székelyföldi találkozási helyein történtek volna, közvetlenül az elindulás előtt.

Ismétéljük, mikor a kormány értesült a vállalatról és rendszabályai szerte riasztották a rendezőket: már minden az előkészület utolsó stádiumában volt. A budapesti részesek közül többen már a székelyföldre voltak, mások minden pereczben várták a táviratot, mely őket a gyűlhelyre fogja szólítani.

A robbantó anyag már utban volt (a nagy mennyiségű dynamit egy személyvonaton szállított Hőjjasfalvaig); a röppentyűk Budapest

készültek, s a román néphez írt proklamáció már meg volt írva s lefordítva román nyelvre.

Néhány szót a proklamációról s a hadi röppentyűkről. Amaz, mely arra volt szánva, hogy sok ezer példányban kinyomatva, szétszórással oláh földön s megküldessék a bukaresti lapoknak, röviden, de velősen hangsúlyozta, hogy az „erdélyi magyar legió“ barát és testvér gyanánt lépi át a román határt, hogy küzdjön az oroszok ellen, kik ellenségei minden szabad népnek s kik ép ugy veszélyeztetik Románia függetlenségét és államiságát, mint Magyarországot. A kiáltvány kifejezte a reményt, hogy az oláh nép nemcsak hogy ellenségeket nem fog látni a hazája földjére lépett magyar harezosokban, hanem ellenkezőleg megkönnyítendő nekik fölfelet.

A mi a röppentyűket illeti, azok egy, az 1863-diki lengyel felkelésben nagyob szerepet vitt tiszat sürgősségre lettek megrendelve s egy találmányairól ismeretes szakférfi által elkészítve. E röppentyűk nagyon alkalmasak arra, hogy lovasság ellenében használtsanak. 1863-ban a lengyel felkelők a kozák lovasságot sakkban tudták tartani e lövegekkel, melynek fölelmetes stívöltésétől és bugásától gyakran egész szotnyák lovak megvadultak és szanaszét szaladtak.

Mindez hiába lett elkészítve, megvásárolva, elszállítva: a proklamáció sem láta meg a napvilágot. A „székely puc“ fiascója teljes volt. Az orosz vérontásra beszerzett fegyvereket lefoglalta a magyar kormány. Hiába, a dolgról nagyon sokan tudtak s a titkot nem bírta mindenki megőrizni egy, a hogyan kellett volna.

Mindjárt a székely puc megbiúsulása után egy vállalkozó idegen azon ajánlatot állított be a puc egyik részeséhez, kinek gazdagsága ép oly ismeretes volt, mint hőbortjai, hogy kész másodmagával megtenni azt, a mit az expediciót akart. Ez ember szándéka az volt, hogy lengyel-zsidó kereskedőnek öltözve, pálinkamustrákkal utra kel s a hordókban magával viszi a robbantásra szükséges dynamitot. Egy másik, a ki sokáig élt Oláhországban s a nyelvet és vidéket egyaránt ismeri, havasi pásztornak öltözve akarta megkísérteni a jassy-galaczi vonal legnagyobb hidjának fölrobbantását.

A gazdag különöz rendkívül érdeklődött ugyan e kalandos tervek iránt, de elég eszélyes volt nem adni a költségekre egy krajczárt sem.

Oroszországból.

Az oroszországi szabadoltv part manifestumának tekintetül az a vezérezik, melyet a „Golosz“ egyik legutóbbi száma hoz. A Michailow-Weimar-féle-pür — írja a nevezett lap — bizonyos tekintetben igen jövőt hatást gyakorolt a közönségre, mert mindenki előtt világos lett, hogy a szocial forradalmi part, bár jól van szervezve, mégis kevésbé számos, minthogy ama nevek közül, melyek az utolsó évek valamennyi vagy egyes pöreiben lettek említve, a Michailow-Weimar pür okmányai közt is szerepelnek. A különféle perek vádlottainak nagy része több mint egy nevet visel. Egy maréknyi néphatalom látszatával tudott föllépni és három éven át egész Oroszországot ostromállapotban tartatni. Most már tudvalevő, hogy fölhatalmuk ama titkoszeri homályban rejlett, melybe burkolozott.

Ezenkívül a pártnak nem voltak további eszközei s ezért gyilkosságokhoz és más gyalázatos tettekhez folyamodott. S ez természetes, minthogy a népközi propaganda s a társadalomban működő agitátorok által nem léphet föl határozatosan. Midőn Lorisz-Melikow hívatott meg a végrehajtó bizottság élére, mindnyájan érezték, hogy a propaganda ellen eddig hamis utat követnek. A szocialisták helyett minden szabadoltv irány ellen harezáltak. A reakcionárius part fölözési buzdossága különben még a kormány utolsó reformjaiban, mint p. az önkormányzat, az igazságügyi reform, 1863-iki egyetemi statutum behozatalában is socialista törekvések jeleit látta. Ez a buzdosság annyira ment, hogy az azelőtti igazságügyminiszter egyszerre kijelentette, hogy 37 kormányzó van a propagandától megmentelve és az előbbi közoktatási miniszterre mutatott, mint minden baj föllorására. A nagyon is buzdó szolgálattevők megtettek minden lehetőt s nem sokára 3000 ember volt zár alatt.

Eme rendszabályokból, melyek ezer és ezer kedélyt keserítettek meg és ingereltek föl hiába, keletkezett a 193-ak püre, lehetetlen vezetésével és fölláborító jelenetével, minthogy a törvényszék által hozott ítélet, fájdalom, nem felett meg a lün nagyságának, minthogy a büntös társasághoz való hozzátartozóság már a tiltott könyvek birtoka által bebizonyítottan tekintet és súlyosan meg lett büntetve, így a különböző társadalmi frakciók fanatizmusa a legszélsőbb határokig lett hajtv. A kétségbeesett és meggondolatlan harez hevében lehultak a korlátok a part különböző korlátai közt és a terrorizmus hívei feltűrkerekedtek. A békés a a Lawrow propagandisták az a Tkaszew jakobinusok táborába mentek át s végül anarchisták és lázadók lettek, fölszerve magy ügyességgel és kétségbeesett elszántsággal. De mi történnék

ez ellen, kéri a lap s azt az ajánlatot teszi, hogy a csakugyan ártalmas szocializmus kis köre megfelelő rendszabályok által határoltassék körül, a népnek pedig alkalom adassék, hogy szabadon fejlődhessek tovább.

Kossuth atyja siremlékének leleplezése.

Pestmegye Alsó-Dabas községében tegnap kegyelecs ünnepélyt tartottak: a legnagyobb elő magyar rég elhunyt atyjának siremlékére állítottak föl új díszes emlékkövet s azt nagy ünnepélylyel rendezték. Az ország különböző részeiből mentek, e napra küldöttségek, koszorukat vive magukkal, de a legtöbb az ország fővárosából Budapestről.

Kossuth atyja László, Turócmezgyéből, Kosztályaból való. Atyjának Pálnak három fia volt: László, György és János. A udvardi Kossuth család régóta nemességgel bírt Turóc megyében. László azonban innen Zemplénbe Monokra vándorolt s ott telepedett le mint ügyvéd, s csak öreg korában jött Alsó-Dabasra. Nyilvános élete nem volt, egyetlen történeti szereplése 1837. máj. 6-án volt, midőn elfogott fia érdekében a 74 éves atya híres kölevélt kiadta, mely az ország különböző törvényhatóságánál, különösen Pestmegyében, oly nagy vihart kellett. Csakhamar nagynevű fia kiszabadulását azonban nem érte meg, mert már 1839-ben meghalt.

A díszes koszorúk egész halmaza borítá az emlék vásárcsozatát, elől a Kossuthól Barraconéból küldött porcellán művirágokból készített koszorú, melyet a nagy hazafi Ambrozovits Bélanéhoz küldött, ki személyesen tette le az atya sírjára a halás fiutól szentelt koszorút.

Különösen kivált még a függetlenségi és meggyenyolcas part babérszekerű, Kassa város, a Függetlenség (vérvörös szalaggal) Somogyecyi balpart (zöld szalag) az Egyetértés (feher szalag) koszorú. Ezenkívül még más sok, körülbelül ötven koszorú volt a siremléken.

Az ünnepélyt megnyitá a budapesti dalkör a hymnusszal, melyre dr. Halász G. az emlékfölzottság elnökének szónoklata következett, vázolta ez ünnep jelentőségét. Kossuth László életrajzából elevenítet fel egyes adatokat, majd hazaszeretetre szólítja a hallgatókat, s az emlék föllátóinak köszönetet fejezve ki, azon óhajjal zárja be beszédét, vajha Kossuth hova-hamarabb személyesen is leróhatná adóját.

Ezután ismét a dalkör énekelt, majd Földvály arlispán tartott emelkedett hangulatú beszédet. Beresényi a nemzeti színházról Bartók L.-től alkalmi költeményt szavalt. A „Szózat“ elének-lésével véget ért az ünnepély.

A közönség nagy része csak este felé kezdett oszlani. Az ünnepély minden tekintetben sikertült, miért is méltó dícséret illeti a dabasi közbirtokosságot s a figyelmes rendezőseget.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A Petőfi-társaság ülése.

Tegnap délelőtt tartotta meg a Petőfi társaság utolsó ülését a nyári szünet előt, Éjszaki Károly elnöke alatt. Közönség aránylag szép számmal, volt de, tagok nagyon kevesen, jó formán csak a felolvasók. Az üléseknek általában igens okat ártott a Zichy Géza gróf által indítványozott változtatás, hogy 11 órakor kezdődjenek s valószínű, hogy ősszel ismét a 10 órához térnek vissza.

Először dr. Hatala Péter foglalta el a felolvasó asztalt s a „Nők az izlában“ című értekezését olvasta fel, melyben tapasztalás és a Korából ezitált adatokkal illusztrálta a nők társadalmi állását keleten, részletesen foglalkozván a nők rangkülönbségével, mely a vételárbán (100 frttól egész 5000 frtig) s a három életkötetben mutatkozik.

Utána Margittai Dezső szavalt a színtén je lenvált Majthényi Flora „Viharos éj“ című költeményét, mely sok tapsot aratott. György Áldár Vértessy Arnold „Egy kis jux“ című elbeszélését olvasta fel, mely tárgyat a társadalmi fordeségekből meríté s egy gazdag kéjvágó zsidó bankárról szól, ki könnyelmű tréfája által egy boldog mesterember családját teszi tönkre.

Ezek után Prém József a Petőfi szoborról olvasott értekezést. A genre s monumentális szobrászat különbségét fejtegetve, állítja, hogy Iszák nem volt hívatva a Petőfi szobort elkészíteni. Iszák sok mintát készített s a szakértők alig bírtak választani. Daczára nagy tohetségének, a szobrász még sem fogta jól fel Petőfit. Hibája volt, hogy Petőfit, mint szavalt, de nem mint költőt ábrázolta s az alak inkább theatralis mint költői. Huszár művében látjuk a költőt, ő a szoborban egyesítő a költőt s a szabadsághóst.

Végül Thallóczy Lajos tett jelentést Petőfi könyvtáráról, melynek jegyzékét egy 1849-iki hivatalos német iratesomában találta meg közelebb az orsz. levéltárban. Valószínű, hogy a kormány Debreczenbe futása után foglalták le a butorokat is. A könyvjegyzék 126 száma s körülbelül kétszer annyi kötetre terjed s mutatja

Petőfi általános műveltségét. Angol, francia s német könyvek nagy számmal voltak nálá (Shakespeare 3 példányban is), volt egy spanyol nyelvtana, melyből látszott, hogy spanyolul is tanult. Egyes címek „Vegyes dolgozatok”, „Versek forradalmi tartalommal”, „Oklevelek Pákh Albert nevével” irodalmi kincsekre is mutatnak, Fájdalom, alig van nyom, hol keressék a kincseket. Egyelőre a könyvjegyzék fog a társaság lapjában közzé tétetni.

Az érdekes jelentést megjelentették s az ülés jóval fél egy után véget ért.

Blaháné asszony közreműködésével Gyöngyösön e hó 27-én nagy hangverseny tartatik, melyen Blaháné kivül Odry Lehel, Bertha Sándor s ifj. Almásy Miklós (ki állami ösztöndíjjal jul. 5-én Lisszhez s azután a brüsszeli zenelinépelyekre utazik) s Komócsi József vesznek részt. A hangverseny után bál tartatik.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1880. jun. 15.

Helyi hírek.

— A városi kutak vegyelemzése.

Tudomány-egyetemünk természettudományi fakultása kinttje pályadíjjal a városi kutak kémiai vizsgálatát. A vegyelemzés- városunkra nézve igen fontos munkát lát — már is megkezdte két tanárjelölt és a Talpas, Széchenyi, Stadler, Károli-kórház Cs. és kir. katonai stábe, Muzem-kert, Vasut, Sétátér, Fellegvár stb. kutak, melyek állandó közhasználat alatt állanak, vizsgálat alá vétetnek, úgy a kutak talajminősége is kutatás tárgyát fogja képezni.

— Szaporodni fog Kolozsvárt a katonaság, fog a hús és a zöldség, nagyobb lesz a forgalom. A helyben lévő 62 ezrednek Beszterczére quartélyozott része is Kolozsvárra fog jönni és két helyen: a Széchenyi-téren és a nagy kaszárna mellett a kaszárnáknak szükséges épület ki is bérletetett számukra. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a gyakorlatokra városunkba megjelenő katonaság részére a barakkok a tréncsi-vári nagy kaszárna és a külső-magyar-utcai kaszárna udvarán már elkészültek, a kiküldött bizottság felülvizsgálta őket és a ezének minden tekintetben megfelelőnek találta. Meg van tehát jövőre klmélve a város az állandó katonabeszállásolástól.

— A hadseregnek egészen új kültöztetése van készülőben, s mint katonai körökben beszéltek, elhatározott dolog volna, hogy a gyalgóság az eddigi csáló helyett sisakot kap, meg pedig a tűzoltó-sisakok mintájára. A kék kabát pedig a vadászokéhoz hasonló szürke kabáttal lesz kicserélve, továbbá a huszárok elvesztik a vörös nadragot.

— **Előleges értesítések.** A kolozsvári tanítóképzőbe felvétetik minden oly ép testű növendék, a ki a 15-ik életévét már meghaladta s az anyanyelv, számvetés, földrajz és történelemben legalább annyi jártassággal bír, a mennyit a gymnasium-, real- vagy polgári iskola 4 alsó osztályában tanítanak. A felvételtől kívánók folyamodványait (a) keresztlevelel, (b) orvosi, c) iskolai bizonyítvánnyal, és a kik állami segédlemben kívánnak résztvenni d) hiteles és kellően kiállított szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve f. év augusztus 20-ig, mint zárnapi, alólírothoz adják be. A képzőben a tanítás teljesen díjmentes. A tanév a tanképesítő vizsgálatok miatt szeptember 9-én véndi kezdetét. P a a l F o r e n c z igazgató tanár. — Az elemi néptanítói tanképesítő vizsgálatok a helybeli állami tanítóképzőben f. évi szeptember 11. és következő napjain tartatnak. A vizsgálatot letenni szándékozők folyamodványait a képződei igazgató-tanáchoz intézve, keresztlevelel, tanulmányaikról szóló iskolai bizonyítvánnyal, eddig folytatott pályájokról, erkölcsi magaviseletéről s testi épségükről szóló (orvosi) bizonyítványokkal felszerelve illető tanfelügyelőségük útján nyújtsák be alólírothoz f. év augusztus 15-ig, mint zárnapi. P a a l F e r e n c z, igazgató tanár. — A gyakorló iskola (elemi 6 osztályal) növendékei sorában a 6-ik életévüket betöltött fiúk vétetnek be; korukat keresztlevelel (anyakönyvi kivonattal) kötelesek igazolni. A tandíj egész évre 2 frt és ezen kívül beiratási díj ezimén évenként 25 kr. az iskolai (nép) könyvtár gyarapítására. A szegénysorsu gyermekek hiteles szegénységi bizonyítványai alapján a tandíj alól fölmentetnek, de a könyvtári illetéket (25 kr. egy esztendőre) minden tanuló köteles megfizetni kivétel nélkül. A beiratások a gyakorló-iskola tanítójánál Benedek Sámunnál (lakása a tanító-képződe helyiségében, Eperjes-utca) eszközözendők augusztus 30, 31. napjain. Atanév szeptember 1-én megnyitattik. — **A kolozsvári zeneconservatorium f. hó 20-án d. e. 10 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melynek főtárgya: az alapszabályok megváltoztatása. Minthogy az alapszabályok értelmében alapszabály módosításra csak oly közgyűlés lehet határozatképes, melyen a tagoknak legalább fele jelen van, továbbá**

minthogy a tárgy terjedelménél fogva a kérdéses közgyűlés előreláthatólag hosszabb időt fog igényelni, a tárgyalásnak egy folyamatosan való mielőbbi befejezése pedig felette óhajtható a zeneconservatorium összes tagjai az ügy érdekében tisztelettel felkértenek, hogy a f. hó 20-án tartandó közgyűlésen minél nagyobb számban és lehetőleg pontosan 10 órakor megjelenniszi veskedjenek. Felkértenek továbbá a tisztelt tagok, hogy igazoló jegyeiket az 1880. évi június hó 19-én délután 3—5 óráig a zeneconservatorium helyiségében működő igazoló bizottságtól, zavarok kikerülése végett lehetőleg a fent kitett időben kiáltani sziveskedjenek, minthogy azon túl igazoló jegyek csak a közgyűlésen lesznek kiadhatók. — Minden igazoló jeggyel a választmányilag megállapított alapszabálytervezet egy példánya is ki fog szolgáltatni. A kolozsvári zeneconservatorium 1880. évi június hó 14-én tartott választmányi gyűlése megbízásából D o b o k a y K á l m á n, b. tktár.

— **Tudorát avatás.** Egyetemünk három jeles növendéke Dr. Wliskoeky Henrik, Mártonffy Lajos bölcseleti tudorát Farkas Géza orvostudorát promoveáltattak. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy egyetemünkön a vizsgálatok mind a négy karnál befejeztettek.

— **Molnár György** színháznak volt művezetője városunkból elutazott.

Hazai hírek.

— **Játékbarlangot** akar Mebádiában egy francia társaság felállítani, mint a „Tom. Ztg.” után a bécsi lapok nagy garral hirdetik. Ez csoport élén van Philippart bankár, ki vételárul 3 és fél millió forintot ígért s azonkívül 9 millió beéketetést, úgy, hogy a föld egészen világföld jellegét vegyen fel. Nem hisszük, hogy e hír alappal bírna.

— **A hetfői lap ellen** Budapesten megindult mozgalom mind szélesebb körökre kezd kiterjedni. A magyar hirlapírói kör ez ügyben átiratot intézett a bécsi hirlapírók „Concordia” című egyletéhez. Az iratot Falk Miksa készíté s Jókai írta alá mint a hirlapírói elnöke. A budapesti betűszedők által bécsi kollegáikhoz nem rég intézett átiratára a válasz tegnapielőtt megérkezett. Ebben a bécsi szedők kijelentik, hogy magyar kollegáikkal szolidarisoknak tekintik magukat, csatlakoznak a vasárnapi munka elleni mozgalomhoz, s e tekintetben a szükséges lépéseket legközelebb megteszik — Prágában hasonló mozgalom indult meg. Egy tegnapielőtt érkezett távirat jelenti, hogy vasárnap a prágai hirlapszedők tanácskozást tartanak a hetfői ilap megszüntetése érdekében.

Vegyes hírek.

— **Rettenetes babona.** Nápolyi lapok szerint e város közelében nemrég pusztábabonából borzasztó bűn követtetett el. Néhány paraszt ugyanis megfogott egy gyereket, azt ledőlte s zsírjából gyertyát készített, hogy annak világánál éjjel az erdőben kineset ásson. Kineset természetesen nem találtak. A parasztoz egyike egy papnak elárulta a dolgot, a pap a hatóságnak, s most a bűnösök ellen szigorú vizsgálatot indítottak.

— **A Vezuv-sikló** elkészült s pár nap múlva ttnepélyesen átadatik a közforgalomnak, miáltal a turisták egész könnyedén fölrepnenek oda, a Vezuv tölcséréhez, a hová eddig csak roppant fáradsággal lehetett eljutni. A mindössze 800 méter hosszúságú sikló kényelmes és biztos; jó ideje kész van, de az olasz kormány szakértői mindeddig nem találták egész biztonságosnak. Egyébként szakasztott olyan, mint a budai hegy pályánk: két harántkocs kocs, mindegyik 6 kerékű, egyik fölmege, a másik leszáll. Mindenik kocsnak 25 tonna erejű két aczélsodronya van. Egy-egy kocsi 10 utast vehet föl, úgy, hogy a legnagyobb súly, mely a sodronyra nehezedik, csak 5 tonna, vagyis egy ötöde annak, a mit elbírn. A második sodrony tágabb, s tisztán biztonsági szempontból van alkalmazva, ugyszintén a dörzsfék is, melynek segélyével sodronyszakadás esetén egy pillanat alatt megakaszthatni az egész járművet. A láva-ömlés ellen néhány láb magas kikerítés védi (a menygyire lehet) a pályát.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági termények állása.

(Folytatás.)

Udvarhely megye. Homoródi járás. Buzából, silány roszból valamivel jobb termés remélhető; a zab kitűnő. Szénából közép termésre van kilátás; ültetvényekben és a kényesebb kerti veteményekben a fagy tett károkat. S z t. K e r e s z t u r i járás. A tengeri jó állásban van, gyümölcs azonban nem lesz; dér nyomai látszanak a kertekben. Szék-Udvarhely vidéke. Az őszieltől bárha javultak, csak silány, zab és árpából jó termésre lehet számítani; tengerit újból kellett ültetni; gyümölcs-termésre nincs kilátás.

K i s k u l l ö m e g y e. Hosszu-aszói já-

rás. Az őszi vetések általában silányak, a tavaszaik kielégítő; tengeri, az alantas helyeken sárgulni kezd; a rétek utóbbi időben némileg javultak; a ki nem fagyott szőlőtőkén és gyümölcsfakon meglehetősen termés mutatkozik. Radnót-teremői járás. Buzában és rozsban egyharmad termésre számíthatók; az ültetvényekben és gyümölcsökben a dér okozott károkat. Dicső-szt.-mártoni járás. Buza nagyon gyér, hasonlóké a rozs is a szőlők állapota is rosz; az árpa és zab, valamint a tengeri is ígérnek némi termést; a rétek és legelők zöldülnek Erzsébetvárosi járás. Buza javult, tavasziak általában jók; szénatermesre meglehetősen a kilátás; szőlő bőven fűtűzik.

N a g y - K u l l ö m e g y e. Nagy-sinki járás. Őszi buza és rozs közpészerűek, tengeri általában jó, zab közpés. Szőlő és gyümölcsösökben a fagy által okozott károk tetemesek. Kóhalmi járás. Őszi buza és rozs gyengék, aratás csak közpészerűt alul várható. Tavaszi vetések jók, takarmány kevés. Zsiberki járás. Buza és rozsvetések jelentékenyen javultak, közpétermést ígérnek. Tavasziak állása kielégítő. Btkrűs-szt.-ágothai járás. Őszi buza és rozs közpészerű, tavasziak jó termést ígérnek. Bolyai-nagy-selyki járás. Őszi buza és rozs javultak, közpétermésre nyujtanak kilátást, tavaszi árpa, zab, tengeri igen jók. Segesvári járás. Őszi vetések részben ritkák, tavasziak általában jók. Rétek állapota javult. Szőlő jó eredménnyel biztat, gyümölcsből közpétermés lehet.

S z e b e n m e g y e. N.-Szeben. Őszi vetések gyengék, rozs aratásra mutatnak, tavasziak általában szépek. Gyümölcs kielégítő. Ujegyház. Őszi vetések várakozáson felül szépek, tavasziak is kielégítő. Gyümölcs gyenge.

B r a s s ó m e g y e. Alvidéki járás. Őszi vetések közpészerű aratást ígérnek, tavasziak igen szépek. Gyümölcs kielégítő, takarmány szépen fejlődik. Felvidéki járás. Őszi buza és rozs közpészerűnek mondható, tavaszi vetés mind igen szép, rétek is szépek. Gyümölcsből bő termés.

H á r o m s z é k m e g y e. Kézdí felső járás. Buza többnyire kiszántatott, tavasziak keveset ígérnek, kapások most vannak előben. Rétek jól mutatnak. Fagy folytán kerti és mezei vetemények károsodtak, gyümölcs is erősen szenvedett, igen kevés lesz. Sepső alsó járás. Őszi vetések gyengék és aprók, rosz tölcsérmest ígér, buzából rosz termésre számítanak. Tavaszziak szépek, reményt nyujtanak, rétek közpétermést adnak. Sepső felső járás. Őszi vetések javultak, általában a vetések jó reménnyel biztatnak. Orbai járás. Őszi buza gyenge, rozs általában jó. Tavasziak szépek, tengeri kissé sárgul. Szénatermes ígérkezik, gyümölcs nem kielégítő.

A s z e n d r ő i s z ő l ő k e t, a Hegyalján, tegnapielőtt vizsgálták meg az orsz. filloxera-bizottság tagjai. Azt konstataáltak, hogy mintegy 250 hold van ellepve, a filloxerának ott már vagy tíz év óta kell léteznie. A gróf Csáky-féle szőlőkbe hozták be, a külföldről importált szőlőveszszőkkel. A bizottság igen kevés készségre talált a baj ellen alkalmazandó rendszabályok végrehajtásában. — Legújában, mint értesülünk, Székesszék-területen és a fehérmegyei Magyar-Almás községben találtak filloxerával ellepett szőlőket.

Országos vásár.

— Kolozsvárt 1880. jun. 14-én. —

A mostani Antal-napi vásár régen gyapju vásáraitól volt nevezetes. Mint valami szénás szekerek, úgy állottak régen a gyapjuval rakott szekerek a Trincsi-vár — most fa-piac — piacán. Most: szegény falusi nép guggol egy-két nyírat gyapju csomókájára mellett. „Hja, édes bátyám” — mondan egy a rosz vásár miatt boszankodó zilágyi gubás mesternak — „a gyapjut most az Orbán-kávéházban fekete kávé mellett fűtyölgetve szokták adni és venni. Sokkal kényelmesebb, mint itt süttetni magát az embernek az égető naptól.”

Tempora mutantur et nos mutamur in illis. A gyapju-csomókról lévén szó, megemlítem, hogy régi fontja 35 krron ment, a mi kilo szerint 62,5 krrnak felel meg. Önként érthető, hogy mosatlan gyapjuról van szó.

Épület-fa anyag a Topler fogadó előtti téren volt elég. A következő árakat jegyeztem: 5—6 colos, 3 üles: 2 frt 70 kr. — 3 frt 1 colos deszka párja 60—65 kr. 2 colosé 1—1 frt. 20 kr. levél deszkáé 30 kr. 5 üles lécz darabja 17—20 kr. 1000 zsendely 2 frt 75 kr.

Tűzi fa egy szekérrel 2—3 frt. A Széchenyi-téren alig volt egy-két szénás-szalmas szekér s a mi volt is alig érdemel említést. Egy pár zsúp szalma 10 kr. volt.

A Székely-féle gyógyszerártár szembe állottak a titrei és mátkói meszes szekerek. Egy szekér mesz 8—10 frt. Hectolitere 1 frt 80 — 2 frt. Mindjárt a meszes szekerek szomszédságában volt a libavásár. Ne tessék tréfának venni. Egy pár hizott liba 4 frt 50 kr. — 5 frt, hizott pipe 3 frt 50 — 4 frt, rüdeg 2 frt — 2 frt 20 krajczár.

De jöjünk be a bel-közép utcába. Mindjárt a kapuban szemünkbe tñnik a sok villa és gereblye halmaz, párja 24 kr. Tovább hoszu egymással szembe levő sátor sorban élénk zsongás és csizma patkolás: itt az idegen csizmadiák és vasoló cigány kovácsok vannak, kik felette nagy számban jelentek meg, és mindnyájan jó vásárt remélnek.

A gabna piacon következő árakat jegyeztem métermázsza szerint: buza 76 k. 11 frt 70 kr, kukorica 75 k. 6 frt 40 kr. zab 42 k. 8 frt 70 kr.

A tulajdonképeni nagy piacnak körülbelül ilyen forma képe volt. Az északi sort a rendes veteményes bóstái aszszonyok, gyümölcs kofák, tordai pegácsás sátrak foglalták el. A nyugati soron: a szűcsök, szitakötők, szegediek (szappany kilója 24 kr. a paprika literje 90 kr. tarbanyaé 40 kr.) sz.-régényi és deési timárok, ezek és a szegediek körül van még egy kis forgalom, a szűcsök és szitakötőknek bizony gyenge vásárlók volt. A piac déli során: a vásárok elmaradhatatlan fenyővizes kúfárai kínálgatják a nevezetes italt, literét 1 frton, tót sátrak, gyékényesek, szalmakalapot, kaszát árulók, n.-váradí gubások, kolozsvári timárok, satb. tarka csoportja egészíti ki a képet. A keleti soron cipészek, mézeskalácsosok, szűrszabók, kűtélverők, bádigosok, zsibárosok sátrai díszlenek. Mindentől élénk nyüzsgés.

Bel-monostor utcában hujába keresnek a megszokott beszercei hagyományos szűcsöket. Az egész utca iles. A piazezfölötti végén van vagy két torozókői vásáros szekér. Még egy tordulás b.-torda utcában a sz.-régényi és beszercei kádár munkával rakott szekerek között, és az egész vásárt bejártuk.

Mielőtt bezárnám tudósításomat e közepesnek mondható országos vásárról, meg kell emlékeznem még a 11. 12. és 13-án lefolyt országos ló- és baromvásárról.

A lóvásár elég népes, a lónak jó ára volt, de jó ló kevés volt. Így p. o. hallottam, hogy a katonai remonda-bizottság nagyon csalatkozott, ha nagy reményekkel jött Kolozsvárra lovakat bevásárolni. A barom-vásár sokkal élénkebb és népeesebb volt.

Eladatott összesen 2200 darab ló és szarvasmarha. Ló 250 darab, párja 100—300 átlagosan.

Őkér	800 db, párja	240—300 forint.
Felső tehén	300 db. párja	140—200 „
Tehén	300 db. párja	120—140 „
2 év. bornyu	200 db. párja	80—110 „
1 „	150 db. párja	50—70 „
Bival tehén	60 db. párja	200—240 „
Bival ökör	140 db. párja	160—180 „

IDEGENEK KOLozSVÁRTT.

— jun. 14 —

Biasini szálloda.

Nuszbaum kereskedő N.-Váradról. Novelly Albert kereskedő B.-Pestről. H. Aselschmidt kereskedő Beszterczéről, Csobánecz Pál Mocsról, Traugott Sámuel Sz.-Régényből. Erklieh Gyula gyáros Bécsből. Rohonczy Lajos gyógyszerész Mocsról, Lányi Károly Beszterczéről, Roth József Sz.-Régényből, Kovács Aranka Tordáról, Lázár Gergely Székéről, Fülöp Lajos ügyvédjelölt N.-Váradról, Topán György B.-Pestről, Br. Bornemisza Károly Debrecről, Glüekné vendéglősné Deésről, Jakab Károly Deésről, Aredik Ferenc Erzsébetvárosról, Fekete Manó B.-Pestről, Ajtai Györgyné Szász-telkéről, Hosszu József B.-Pestről, Steczin Gerő ügyvéd Sz.-ujvárról, Schwartz Adolf utazó B.-Pestről.

Hungaria szálloda.

Br. Jósika Andor O.-Fenesről, özv. Br. Jósika Gyuláné, ifj. G. Teleky Domokos orsz. képvis. Kozárvárról, Br. Kemény János B.-Pestről, Hegedűs Imre miniszteri tanácsos B.-Pestről, Fekete János kereskedő B.-Pestről, Hampel Albin keresk. Bécsből, Pap Lukács Brassából, Mocs Károly N.-Szebenből, Fogarasi Kálmán Bécsből, Török Károly szbíró B.-Hunyadról.

A budapesti árutőzsze hivatalos árjegyzetei

1880. év június hó 15.

	Minőségi súly Hectoliterenként	Ára 100 klg.-nak
B u z a :	klgr.	frt. kr. frt. kr.
Bánsági	72 8—74 6	
„	76 4—78 3	12 25.—12 60.
Tiszavidéki	72 8—74 6	
„	76 4—78 3	12 35.—12 70.
Pestvidéki	72 8—74 6	
„	76 4—78 3	12 15.—12 50.
Fehérmegyei	72 8—74 6	
„	76 4—78 3	12 30.—12 65.
Bácskai	72 8—74 6	
„	76 4—78 3	— — — —.
R o z s :		
Magyar	70 —72	10 20.—10 45.
Á r p a :		
Takarmány	60 —62	7 75.—8 05.
Malátá	62 —68 7	9 10.— —.
Z a b :		
Magyar	36 4—40 1	7 90.—7 75.

Tengeri:

Bánsági	— — — —.	7 70. 7 75.
Másonm	— — — —.	7 80.—7 65.
R e p c z e :		
Káposzta	— — — —.	— — — —.
Bánsági	— — — —.	— — — —.
K ö l e s :		
Magyar	— — — —.	8 — — 8 25.
S z o k v á n y :		
Buza tavaszra szállítandó	74 7— — —.	— — — —.
Buza Szemert.—Ok-tób. szállítandó	— — — —.	10 40.—10 45.
Rozs tavaszra szállít. 69 2— — —.	— — — —.	— — — —.
Tengeri Máj.—Jun. szállítandó	— — — —.	7 80.—7 85.
Repeze Káposzta Aug.—Szept. szállítandó	— — — —.	14 — — 14 —.
Repeze bánsági Jul.—Aug. szállítandó	— — — —.	— — — —.
Szesz (nyers) 100 liter százalékként	— — — —.	34 — — 35 —.

HIVATALOS ÁRFOLYAMOK

a budapesti áru- és érték-tőzsdén

1880. június 14.

Magyar aranyjárdék	108.20
Magyar vasuti kölcsön	128.—
Magyar kol. vas. államköt. I. kibocsátás	83.85
Magyar kol. vas. államköt. II. kibocsátás	101.50
Magyar kol. vasuti államköt. 1876. évi	88.40
Magyar nyeremény-sorjegy-kölcsön	112.—
Magyar szőlőüzem váltási kötvény	93.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	94.—
Magyar földterherment. kötvény záradékkal	93.25
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	93.—
Temes-bánati földterher. kötv. záradékkal	92.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	92.75
Horvát-szalvain földterhermentesítési kötv.	— — — —.
Osztrák járadék papírban	73.70
Osztrák járadék ezüstben	83.80
Osztrák járadék aranyban	88.90
1860-iki államsorjegyek	130.—
Osztrák-magyar bankrészevény	832.—
Magyar hitelbank részevény	264.25
Osztrák hitelintézet részevény	276.—
Esztét	— — — —.
Cs. és kir. arany	554.—
20 frankos arany	934.—
Német birodalmi márká	57.75
London (8 havi váltókért)	117.50

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÉKÉSY KÁROLY.

Jégkár elleni biztosítás.

A „Magyar-francia biztosító részvénytársaság” alólít fűtűgynökségének van szerencséje a. n. é. közönséget az idei jégbiztosítási idény alkalmából azon különös figyelemreméltó megjegyzéssel értesíteni, hogy az általa képviselt.

„M a g y a r - f r a n c z i a b i z t o s í t ó r é s z v é n y - t á r s a s á g” a mezei termények jégkár elleni biztosítását a. n. é. közönség érdekeinek kellő méltánylásával, eddig még egyetlen hasonlított részéről sem nyujtot t e t e m e s e l ö n y ö k k e l h a j l a n d ó e s z k ö z ö l n i.

Ugyan is rendes díjból a takarmánynövények, kukorica, buza, rozs, árpa, zab, hvezes vetemények, cukorrépa, burgonya, repeze, tatárka, köles, lóhere-mag. répa-mag, mindenféle magvak, zöldség, fonónövények, más s minden más kereskedelmi növények biztosításánál 50 százalékat, vagy is azok felét, míg a dohány, komló és szőlő biztosításánál 20 százalékat, azaz rendes díjai 5-ét a biztosító fél javára elengedi, tehát azon kedvezményben részesített, hogy míg a n. é. biztosító közönség eddigéig csak a teljes díjak megfizetésével volt képes természetmennyeit biztosítani, ezen ezéjját a „Magyar-francia biztosító részvény-társaságnál eddigi költségeinek 50 százaléka, illetve 20 százalék megtakarításával is elérheti.

Nincs okunk tehát kételkedni, hogy a n. é. gazda-közönség, azon körülmenyt, mely szerint érdekei vizsgálatát azonosításáról a Magyar-francia biztosító-társaság fennebbi eme igen jelentékeny anyagi előnyöket nyujtó méltányos reformja által gondoskodni óhajtott, örömmel üdvözlendő, és társaságunkat nagybecsű bizalmára méltatva, jégkár elleni biztosításainak eszközzésével minél tömegesebben megbizandja.

Biztosítási ajánlatokat felvesznek vidéki és kerületi ügynökségeink, valamint a „Magyar-francia biztosító” részvénytársaság kolozsvári fűtűgynöksége főtér 19 sz. a.

NYILTÉR. *)

Amerikai fogorvos

PERL JÓZSEF

american Dentist Doctor of dental Surgery
hó tízeennyolczadikán körutjáról haza érkezik
Kolozsvára.

E rovat alatt megjelent ezikkéért semmi felelősséget sem vállal Szerk.

